

ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วยการร้องทุกข์ อุทธรณ์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ อุทธรณ์ของนิสิต
พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการร้องทุกข์ อุทธรณ์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ อุทธรณ์ของนิสิต เพื่อให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของบุคลากรหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ได้รับการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายอย่างเป็นธรรม และเพื่อเป็นการลดปริมาณข้อพิพาททางปกครองของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๘๐๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการร้องทุกข์ อุทธรณ์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ อุทธรณ์ของนิสิต พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการร้องทุกข์ อุทธรณ์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ อุทธรณ์ของนิสิต พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“หน่วยงานของมหาวิทยาลัย” หมายความว่า ส่วนงานตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ส่วนงานของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายในส่วนงานนั้น

“บุคลากร” หมายความว่า ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย คณาจารย์ และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ของนิสิต

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่ต้องมีการตีความหรือมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ให้ประธานคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

หลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์

ข้อ ๖ นิสิตผู้ใดเห็นว่ามหาวิทยาลัย หน่วยงานของมหาวิทยาลัย หรือบุคลากรใช้อำนาจหน้าที่หรือกระทำการใดๆ ต่อตนโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องการเรียนการสอน นิสิตผู้นั้นอาจร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๗ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๖ และนิสิตผู้นั้นประสงค์ที่จะปรึกษาหรือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้บุคลากรดังกล่าวเปิดโอกาสให้นิสิตได้รับทราบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลในการใช้อำนาจหน้าที่หรือในการกระทำดังกล่าว ตลอดจนให้นิสิตสามารถชี้แจง แสดงพยานหลักฐานเพื่อโต้แย้งการใช้อำนาจหน้าที่หรือการกระทำนั้นได้

ข้อ ๘ ในการร้องทุกข์ ให้นิสิตทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของตน แล้วยื่นต่อผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานของมหาวิทยาลัยซึ่งเกิดกรณีตามข้อ ๖ ด้วยตนเอง ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ทราบหรือควรจะได้ทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

คำร้องทุกข์นั้นต้องประกอบด้วย

(๑) พฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงที่ทำให้นิสิตเห็นว่ามหาวิทยาลัย หน่วยงานของมหาวิทยาลัย หรือบุคลากรใช้อำนาจหน้าที่หรือกระทำการใดๆ ต่อตนโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย หรือตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องการเรียนการสอน และ

(๒) ความประสงค์ของนิสิต

ในกรณีที่นิสิตมีพยานหรือหลักฐานที่จะใช้แสดงประกอบการร้องทุกข์ของตน ให้นิสิตระบุในคำร้องทุกข์ด้วย

ข้อ ๙ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของนิสิตตามข้อ ๘ ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน

หากนิสิตยังไม่พอใจกับผลการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาตามวรรคแรก หรือผู้บังคับบัญชามีได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้นิสิตร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับทราบผลการพิจารณา หรือวันที่พ้นกำหนดการพิจารณาตามวรรคแรกแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ นิสิตผู้ใดที่ได้ถูกสั่งหรือถูกลงโทษตามข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย นิสิตผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับนี้

คำอุทธรณ์นั้นต้องประกอบด้วย

(๑) ข้อโต้แย้งคำสั่ง ไม่ว่าจะเป็นการโต้แย้งในปัญหาข้อเท็จจริง ปัญหาข้อกฎหมาย หรือในการใช้ดุลยพินิจ

(๒) เหตุผลประกอบข้อโต้แย้งนั้น และ

(๓) คำขออุทธรณ์

ในกรณีที่นิสิตมีพยานหรือหลักฐานที่จะใช้แสดงประกอบข้อโต้แย้งของตน ให้นิสิตระบุในคำอุทธรณ์ด้วย

หมวด ๒

การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ของนิสิต

ข้อ ๑๑ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการชั้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ของนิสิต" ประกอบด้วย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หนึ่งคน เป็นประธาน และกรรมการ ดังต่อไปนี้

(๑) รองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย หนึ่งคน

(๒) ประธานสภาคณาจารย์ หรือผู้แทน

(๓) คณาจารย์ผู้ที่ได้รับหรือเคยได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติอาจารย์ด้านกิจการนิสิต ประจำปี หนึ่งคน

(๔) คณาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะจิตวิทยา ตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารคณะ คณะละหนึ่งคน ทั้งนี้ คณาจารย์ดังกล่าวต้องไม่เป็นกรรมการวินัยนิสิตในขณะเดียวกัน

(๕) ผู้แทนสมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๖) เจ้าหน้าที่ด้านกิจการนิสิตของส่วนงาน หนึ่งคน

(๗) ผู้แทนนิสิตระดับปริญญาตรี หนึ่งคน และผู้แทนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา อีกหนึ่งคน ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย

โดยให้อธิการบดีแต่งตั้งนิตกรหนึ่งคน เป็นเลขานุการ นิตกรอีกหนึ่งคน และเจ้าหน้าที่สำนักบริหารกิจการนิสิตหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ประธานและกรรมการตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี

ข้อ ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

หากกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น ห้ามมิให้กรรมการผู้นั้นทำการพิจารณาและลงมติในเรื่องดังกล่าว

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการอื่นๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริง แสวงหาพยานหลักฐาน หรือเรียกบุคลากรหรือนิสิตมาให้การต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมในเรื่องนั้นๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการไม่จำเป็นต้องผูกพันตามคำร้องทุกข์หรืออุทธรณ์หรือพยานหลักฐานใดๆ ของนิสิต

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์นั้น ให้คณะกรรมการปฏิบัติตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ แล้วแต่กรณีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว

กรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาเรื่องดังกล่าวออกไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๗ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์แล้วแต่กรณีเสร็จสิ้นแล้วให้คณะกรรมการมีมติได้ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยกคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์นั้น ในกรณีที่เห็นว่าการใช้อำนาจหน้าที่หรือกระทำการของมหาวิทยาลัย หน่วยงานของมหาวิทยาลัย หรือบุคลากร หรือคำสั่งแล้วแต่กรณี มีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นธรรมแล้ว

(๒) ให้เพิกถอน หรือยกเลิก คำสั่งหรือการกระทำใดๆ ของมหาวิทยาลัย หน่วยงานของมหาวิทยาลัย หรือบุคลากร ในกรณีที่เห็นคำสั่งหรือการกระทำดังกล่าวไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือคงโทษ ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย หรือมีลักษณะไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรม

(๔) ให้บุคลากรกระทำการใดๆ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมตามควรแก่กรณี

(๕) ดำเนินการอื่นใด เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมตามควรแก่กรณี

มติของคณะกรรมการให้ถือว่าเป็นที่สุด

ข้อ ๑๘ เมื่อคณะกรรมการมีมติตามข้อ ๑๗ แล้ว ให้อธิการบดีมีคำสั่งหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้นโดยทันที

ในกรณีที่มิได้เหตุผลและความจำเป็น อธิการบดีอาจขอให้มีการรับรองรายงานการประชุมก่อนการดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๙ เมื่ออธิการบดีได้ดำเนินการตามข้อ ๑๘ แล้ว ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการแจ้งเป็นหนังสือไปยังนิสิตผู้ร้องทุกข์หรืออุทธรณ์แล้วแต่กรณีโดยทันที รวมทั้งแจ้งให้บุคลากรหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยคู่กรณีและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการตามที่อธิการบดีสั่งการ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๐ ให้เรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ของนิสิตซึ่งเกิดขึ้นก่อนวันที่ข้อบังคับนี้จะมีผลบังคับใช้ และยังไม่พิจารณาไม่แล้วเสร็จ เป็นเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ตามข้อบังคับนี้ และให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ดังกล่าว

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่การแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ตามข้อบังคับนี้ยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการชุดเดิมตามระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการร้องทุกข์ อุทธรณ์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ อุทธรณ์ของนิสิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคณะกรรมการชุดใหม่ตามข้อบังคับนี้ แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กิระนันท์)

นายกสภามหาวิทยาลัย